

Fremsat den 14. november 2023 af justitsministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og politiloven

(Initiativer mod åbenlys og systematisk handel med ulovlige stoffer)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1360 af 28. september 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 409 af 25. april 2023, § 3 i lov nr. 486 af 13. maj 2023, § 1 i lov nr. 741 af 13. juni 2023 og § 32 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 81 c, stk. 1 og 2, ændres »§ 6 a i lov om politiets virksomhed« til: »§ 6 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om politiets virksomhed«, og »straf-zone« ændres til: »strafzone«.

2. Efter § 81 c indsættes:

»§ 81 e. Den straf, der er foreskrevet i denne lovs § 191, i lovgivningen om euforiserende stoffer eller i lovgivningen om politiets virksomhed for manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om politiets virksomhed.«

§ 2

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1174 af 8. juni 2021, § 60 i lov nr. 801 af 7. juni 2022, § 1 i lov nr. 891 af 21. juni 2022 og § 5 i lov nr. 897 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 6 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Politiet kan endvidere for en nærmere bestemt tidsperiode udpege et afgrænset geografisk område (målrettet skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 e finder anvendelse.«

2. I § 6 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »stk. 1« til: »stk. 1, 1. pkt.,«.

3. I § 6 a, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Udpegning af en målrettet skærpet strafzone efter stk. 1, 2. pkt., kan ske, hvis der i det pågældende område i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, og dette i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af en målrettet skærpet strafzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.«

4. I § 6 a, stk. 1 og 2, ændres »straf-zone« til: »strafzone«.

5. I § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »fastsættes« til: »besluttes«.

§ 3

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1655 af 25. december 2022, som ændret ved § 344 i lov nr. 718 af 13. juni 2023, § 2 i lov nr. 741 af 13. juni 2023 og § 31 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 762, stk. 2, nr. 2, ændres »§ 250 eller« til: »§ 250,«, »§ 252 eller« ændres til: »§ 252,«, og efter »et barn under 15 år« indsættes: »eller manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af lovgivningen om politiets virksomhed til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed«.

§ 4

Loven træder i kraft den 1. januar 2024.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Målrettet skærpet strafzone
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. Skærpet straf for overtrædelse af et zoneforbud
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. Udvidet adgang til retshåndhævelsesarrest
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Regeringen ønsker et trygt Danmark. Derfor skal der også gøres op med områder som f.eks. Pusher Street på Christiana, der i årtier har været hjemsted for åbenlys organiseret narkotikakriminalitet. Det er bl.a. organiserede kriminelle bandegrupperinger, der står bag kriminaliteten, som fører afstumpet vold og utryghed med sig.

For at slå ned på den organiserede narkotikakriminalitet kræves en robust politiindsats. Med henblik på at understøtte denne indsats foreslår regeringen at styrke politiets redskaber i kampen mod den åbenlyse og systematiske handel med ulovlige stoffer.

Lovforslaget indeholder på den baggrund for det første et forslag om at give politiet mulighed for at udpege en skær-

pet strafzone i et geografisk afgrænset område, hvor der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, der i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området (målrettet skærpet strafzone). En målrettet skærpet strafzone indebærer, at straffen for narkotikakriminalitet og overtrædelse af zoneforbud begået inden for zonen kan fordobles.

De skærpede strafzoner, som eksisterer i dag, har grundlæggende til formål at genskabe trygheden i områder, der er plaget af kriminalitet og utryghed. Disse zoner er rettet mod at bringe en opblussen af kriminalitet til ophør og ikke at gøre op med et mere rodfæstet og varigt kriminalitetsbillede. Derfor har det også vist sig vanskeligt at udpege en skærpet strafzone for områder som eksempelvis Pusher Street, hvor der igennem længere tid har været et ekstraordinært

kriminalitetsbillede i forhold til andre sammenlignelige områder. Det vil regeringen lave om på med de nye målrettede skærpede straffzoner, så politiet fremover får et nyt redskab, der kan bringes i anvendelse i områder, hvor der foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer.

De målrettede skærpede straffzoner vil således være et nyt fokuseret redskab, der ved at skærpe straffen for udvalgte lovovertrædelser er målrettet den kriminalitet, der vurderes at være roden til utryghed i det pågældende område, hvor der foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer. Forslaget indebærer ikke en skærpelse af straffen for øvrig kriminalitet, der måtte blive begået inden for zonen.

Lovforslaget indeholder for det andet et forslag om at skærpe straffen for overtrædelse af de zoneforbud, som politiet i dag har mulighed for at give til bl.a. personer, som tager del i den organiserede hashhandel, ligesom muligheden for varetægtsfængsling af personer, der sigtes for overtrædelse af sådanne zoneforbud, udvides. Det sker med henblik på at give politiet de bedste forudsætninger for at fjerne dem, der deltager i hashhandel, fra gaden.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Målrettet skærpet straffzone

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Generelt

Det fremgår af § 6 a, stk. 1, i lov om politiets virksomhed (politiloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 med senere ændringer, at politiet for en nærmere bestemt periode kan udpege et afgrænset geografisk område (skærpet straffzone), hvor § 81 c i straffeloven finder anvendelse. Udpegning af en skærpet straffzone efter stk. 1 kan ske, hvis et ekstraordinært kriminalitetsbillede i det pågældende område i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af en skærpet straffzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området, jf. bestemmelsens stk. 2.

Det følger af forarbejderne til politilovens § 6 a, jf. Folketingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg A, L 22 som fremsat, side 8, at kravet om et ”ekstraordinært kriminalitetsbillede” indebærer, at der skal være tale om en situation, som går ud over det sædvanlige i forhold til kriminalitetsbilledet i det pågældende område og i andre sammenlignelige områder.

Det fremgår af straffelovens § 81 c, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1360 med senere ændringer, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 119 (vold og trusler om vold mod offentligt ansatte mv.), § 119 b (angreb med genstand mod offentligt ansatte mv.), § 123 (vidnetrusler), § 132 a (videreførelse af en foreløbig forbudt eller opløst forening), § 132 b (overtrædelse af opholdsforbud), § 134 a (deltagelse i slagsmål mv. på offentligt sted), § 181 (brandstiftelse), §

244, stk. 1 (simpel vold), § 244, stk. 1, jf. § 247 (simpel vold i gentagelsestilfælde), § 245 (grov vold), § 245, jf. § 247 (grov vold i gentagelsestilfælde), § 266 (trusler), § 276 (tyveri), § 276 a (indbrudstyveri), § 281 (afpresning), § 288 (røveri), § 291 (hærværk), § 293 (brugstyveri) og § 293 a (brugstyveri af motorkøretøj), lovgivningen om euforiserende stoffer, lovgivningen om våben og eksplosivstoffer og lovgivningen om knive og blankvåben, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en skærpet straffzone udpeget i medfør af politilovens § 6 a.

Beslutningen om at udpege en skærpet straffzone i medfør af politilovens § 6 a træffes af politidirektøren eller den, som vedkommende bemyndiger hertil. Det forudsættes, at beslutningen træffes på ledelsesniveau. Beslutningen skal offentliggøres, og offentliggørelsen skal indeholde en begrundelse og en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for. Det forudsættes, at angivelsen af det sted, som beslutningen gælder for, ledsages af et kort over det pågældende geografiske område.

En skærpet straffzone kan som udgangspunkt ikke udstrækkes ud over 3 måneder, medmindre der fortsat er et ekstraordinært kriminalitetsbillede af samme karakter som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, og politiet fortsat vurderer, at en skærpet straffzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Hvis der er tale om et ekstraordinært kriminalitetsbillede af en anden karakter end det, der oprindeligt dannede grundlag for beslutningen om at udpege en skærpet straffzone, kan politiet træffe en ny beslutning ud fra en fornyet vurdering af situationen på dette tidspunkt.

En skærpet straffzone kan tidligst få virkning fra tidspunktet for offentliggørelsen af beslutningen om at udpege zonen. Det forudsættes, at der som udgangspunkt er en vis tidsperiode, fra beslutningen offentliggøres, til den skærpede straffzone får virkning. Tidspunktet for, hvornår den skærpede straffzone får virkning, fastlægges på baggrund af de forhold, som begrunder politiets vurdering af, at betingelserne for at udpege en skærpet straffzone er opfyldt. Det vil kunne indebære, at den skærpede straffzone får virkning få timer efter, at beslutningen er offentliggjort, eller efter omstændighederne allerede fra tidspunktet for offentliggørelse.

Offentliggørelsen sker på politiets officielle hjemmeside eller lignende, ligesom den pågældende politikreds udsteder en pressemeddelelse om den skærpede straffzone og de nærmere detaljer om zonen.

Der gælder ikke et krav om, at der skal skiltes med, at der er udpeget en skærpet straffzone i det område, hvor zonen gælder. Hvis politiet konkret vurderer, at det vil have væsentlig betydning for effekten af den skærpede straffzone, bør skiltning imidlertid anvendes i relevant omfang.

Det forudsættes i bemærkningerne til politilovens § 6 a, jf. Folketingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg A, L 22 som fremsat, side 11, at en beslutning om udpegning af en

skærpet strafzone ikke udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Det fremgår endvidere, at dette indebærer, at forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring ikke finder anvendelse, men at almindelige forvaltningsretlige principper om bl.a. proportionalitet og saglighed derimod vil finde anvendelse i forhold til en beslutning om udpegning af en skærpet strafzone.

Justitsministeriet bemærker, at en beslutning om at udpege en skærpet strafzone efter politilovens § 6 a ikke er rettet mod en enkelt borger eller en bestemt flerhed af borgere, men derimod en ubestemt og vekslende flerhed af borgere.

En beslutning om at udpege en skærpet strafzone må således efter Justitsministeriets opfattelse karakteriseres som en generel forvaltningsakt (i modsætning til en konkret forvaltningsakt).

Politiets beslutninger om at udpege en skærpet strafzone vil dermed ikke være omfattet af de bestemmelser i forvaltningsloven, der vedrører partsbeføjelser, herunder partshøring, partsaktindsigt og begrundelse, og som alene finder anvendelse i forhold til konkrete forvaltningsakter, medmindre der undtagelsesvist er grundlag for at antage, at enkelte bliver så individuelt berørt af en strafzone, at de bør tillægges partsbeføjelser.

Dette burde have fremgået af bemærkningerne til politilovens § 6 a i stedet for det anførte om, at en beslutning om udpegning af en skærpet strafzone ikke udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand, jf. også besvarelse af 23. april 2021 af spørgsmål nr. 15 vedrørende forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om politiets virksomhed, retsplejeloven og udlændingeloven (Forbud mod deltagelse i nattelivet, tryghedsskabende opholdsforbud, udvidet adgang til beslaglæggelse af værdigenstande og udvisning af udlændinge dømt for vanvidskørsel m.v.) (L 189).

En beslutning om udpegning af en skærpet strafzone er omfattet af rigspolitichefens sædvanlige tilsyn med politidirektørerne efter retsplejelovens § 109.

I forbindelse med domstolenes behandling af den straffesag, hvor straffen påstås forhøjet under henvisning til, at forholdet er begået i en skærpet strafzone, kan der desuden ske en prøvelse af beslutningens lovlighed.

2.1.1.2. Handlinger i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer

Det følger af § 3 i lov om euforiserende stoffer, jf. lovbeholdning nr. 1334, at overtrædelse af loven eller de i medfør af den udfærdigede forskrifter straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, skal der lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer. Det følger af bestemmelsens stk. 2, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en betydeligt skærpende omstændighed, at der er tale om f.eks. gentagne tilfælde af salg af et særligt farligt eller skadeligt stof eller salg eller vederlagsfri overdragelse med hen-

blik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Det følger af § 3, stk. 2, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 2446 af 12. december 2021 om euforiserende stoffer med senere ændringer, at ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning og besiddelse af euforiserende midler kun må finde sted i overensstemmelse med bekendtgørelsens bestemmelser. Efter bekendtgørelsens § 30 straffes overtrædelse af bekendtgørelsens regler efter § 3 i lov om euforiserende stoffer eller i mere kvalificerede tilfælde efter straffelovens § 191.

Det følger af straffelovens § 191, stk. 1, at den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpede omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særligt farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særligt farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år. Efter bestemmelsens stk. 2 straffes på samme måde den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.

Straffelovens § 191 indeholder således ikke en selvstændig kriminalisering, men bestemmelsen angiver skærpede strafferammer for særligt kvalificerede overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, når disse er begået under særligt skærpede omstændigheder.

2.1.1.3. Overtrædelse af et af politiet meddelt zoneforbud

Det fremgår af § 6, stk. 5, i bekendtgørelse nr. 511 af 20 juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger (ordensbekendtgørelsen), som senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1094 af 29. juni 2020, at har en person udvist en særligt utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd har bidraget til at skabe særlig utryghed, kan politiet meddele den pågældende forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Det følger af vejledning nr. 9319 af 31. marts 2017 om meddelelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 4 (nu stk. 5), at politiet i princippet kan udstede et zoneforbud til alle, som synligt deltager i handel med hash mv. i gademiljøet, såfremt betingelserne for anvendelse af forbuddet i øvrigt er opfyldt. Købere er dog ikke omfattet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets pkt. 2.2.1, hvor gæl-

dende ret vedrørende straffen for overtrædelse af et af politiet meddelt zoneforbud fremgår.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Der findes i Danmark områder, der er hjemsted for åbenlys organiseret narkotikakriminalitet. Det er bl.a. organiserede kriminelle bandegrupperinger, der står bag kriminaliteten, som fører afstumpet vold og utryghed med sig. Det ønsker regeringen at gøre op med.

Det er en forudsætning for at udpege en skærpet strafzone i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1, at der er tale om en situation, som går ud over det sædvanlige i forhold til kriminalitetsbilledet i det pågældende område og i andre sammenlignelige områder, jf. stk. 2. Det betyder, at det i områder, hvor der mere generelt kan konstateres et ekstraordinært kriminalitetsbillede, vil være særdeles vanskeligt at indføre en skærpet strafzone efter de gældende regler, fordi situationen ikke er usædvanlig i det pågældende område. Det er f.eks. tilfældet, hvis der i mange år i et bestemt afgrænset område er foregået åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer i salgsboder eller lignende, og der som følge heraf i samme område har været et generelt højt kriminalitetsbillede også i forhold til anden utryghedsskabende kriminalitet, f.eks. vold og trusler mv.

Med henblik på at styrke politiets indsats mod den organiserede narkotikakriminalitet finder Justitsministeriet, at der er behov for at give politiet et nyt og fokuseret værktøj til at sætte ind over for områder, som er præget af åbenlys og systematisk handel med ulovlige euforiserende stoffer, og hvor der som følge deraf er et særligt behov for at komme denne kriminalitet til livs og genskabe trygheden i området. Det er i den forbindelse Justitsministeriets opfattelse, at der er behov for at kunne sætte målrettet ind mod den kriminalitet, der vurderes at være roden til utryghed i det pågældende område, hvor der foregår åbenlys og systematisk handel med ulovlige euforiserende stoffer.

2.1.3. Den foreslåede ordning

2.1.3.1. Generelt om målrettede skærpede strafzoner

Det foreslås, at der indføres en ordning, hvorefter politiet kan beslutte at udpege en målrettet skærpet strafzone i et geografisk afgrænset område og for en nærmere bestemt tidsperiode, hvis der i området i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer. En målrettet skærpet strafzone vil indebære, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 191 eller lovgivningen om euforiserende stoffer i det pågældende område kan forhøjes indtil det dobbelte i den periode, hvor der måtte være udpeget en målrettet skærpet strafzone. Herudover foreslås det, at straffen for overtrædelse af et forbud, der er meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, også skal kunne forhøjes i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslås således, at der indsættes et nyt 2. pkt. i poli-

tilovens § 6 a, stk. 1, hvorefter politiet for en nærmere bestemt tidsperiode kan udpege et afgrænset geografisk område (en målrettet skærpet strafzone), hvor den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 e finder anvendelse.

Det foreslås således samtidig, at der indsættes en ny bestemmelse i straffelovens § 81 e, hvorefter straffen kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis der er tale om en overtrædelse af straffelovens § 191 eller lovgivningen om euforiserende stoffer eller manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidrager til at skabe særlig utryghed, og overtrædelsen begås inden for en målrettet skærpet strafzone, som politiet har udpeget i medfør af den foreslåede § 6 a, stk. 1, 2. pkt., i politiloven.

2.1.3.2. Kriminalitetstyper

Den foreslåede ordning har til formål at bekæmpe åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer og genskabe trygheden i områder, hvor denne kriminalitet finder sted. Det foreslås på den baggrund, at straffeskærpelsen i straffelovens § 81 e skal omfatte forhold omfattet af straffelovens § 191 og lovgivningen om euforiserende stoffer. Herudover foreslås det, at straffeskærpelsen også skal omfatte manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidrager til at skabe særlig utryghed.

Forslaget er således målrettet lovovertrædelser, hvor det er forventningen, at en straffeskærpelse vil kunne have en adfærdregulerende effekt på potentielle gerningspersoners besiddelse og køb og salg af euforiserende stoffer i det pågældende område, og hvor kriminaliteten samtidig efter Justitsministeriets opfattelse er særlig strafværdig i en situation, hvor et område er præget af åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer. Det bemærkes i den forbindelse, at der med lovforslaget ikke ændres på, hvornår politiet vil skulle meddele en advarsel i medfør af § 3, stk. 1 i lov om euforiserende stoffer.

2.1.3.3. Betingelser for at udpege en målrettet skærpet strafzone

Det foreslås, at en målrettet skærpet strafzone kan udpeges, hvis politiet vurderer, at der i det pågældende område i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, der i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og at udpegning af en målrettet skærpet strafzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.

Ved åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer forstås, at der i et afgrænset område foregår handel med euforiserende stoffer f.eks. i salgsboder eller lignende faste steder, og hvor handlen med euforiserende stoffer har en systematisk karakter, f.eks. på grund af dens omfang, eller fordi der som led i handlen udfyldes en række faste funktioner,

såsom vagter, faste sælgere m.v. Det skal være tydeligt for personer, der befinder sig i området, at der foregår handel med euforiserende stoffer.

Herudover vil der skulle være tale om handel med euforiserende stoffer i en grad, der væsentligt overstiger omfanget af ligeartet kriminalitet i andre sammenlignelige områder. Et sammenligneligt område vil f.eks. kunne være et område med samme geografiske størrelse med tilsvarende befolkningstæthed, eller et område med samme geografiske størrelse, der har en f.eks. lignende bymæssig placering eller karakter.

I modsætning til de eksisterende skærpede strafzoner forudsættes det derimod ikke, at det aktuelle kriminalitetsbillede er usædvanligt for det pågældende område.

Herudover skal handlen med euforiserende stoffer i væsentlig grad være egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området. Der er ikke med udtrykket ”personer, der bor eller færdes i området” tilsigtet en egentlig begrænsning i, hvem kriminalitetsbilledet skal være egnet til i væsentlig grad at skabe utryghed for. Begrebet omfatter således bredt personer, der færdes i det pågældende område, herunder også turister eller andre besøgende i området. Det vil ikke skulle påvises, at tryghedsfølelsen konkret er blevet påvirket hos personer, der bor eller færdes i området.

Det vil være op til politiet at foretage en samlet politifaglig vurdering af den konkrete situation i det pågældende område i forhold til, om betingelserne for at udpege en målrettet skærpet strafzone er opfyldt.

Det vil for eksempel kunne være relevant at udpege en målrettet skærpet strafzone i en situation, hvor der i et nærmere geografisk afgrænset område helt åbenlyst og systematisk foregår handel med euforiserende stoffer, og hvor kriminalitetsbilledet er vedvarende og rodfæstet i området, og politiet vurderer, at narkotikakriminaliteten helt eller delvist begås af personer med tilknytning til organiserede kriminelle, der typisk skaber utryghed hos omkringboende og fremmer en generel forråelse af nærmiljøet. Det kan også være tilfældet, hvis narkotikakriminaliteten samtidig har relation til andre typer af kriminalitet, som skaber utryghed i området, f.eks. hærverk, trusler, vold, afpresning eller lignende.

Som det også gælder for de eksisterende skærpede strafzoner vil politiet desuden skulle vurdere, om udpegning af en målrettet skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Det vil sige, at politiet skal vurdere, om etableringen af en målrettet skærpet strafzone efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 e kan medvirke til at forebygge, at nogen begår strafbare handlinger omfattet af bestemmelsen, og til at genskabe tryghed for beboere og andre, der færdes i området. I den forbindelse skal politiet vurdere, om der er andre redskaber, som vil være mere hensigtsmæssige til at opnå formålet, ligesom det forudsættes, at en almindelig politimæssig indsats ikke har

vist sig tilstrækkelig til at komme den åbenlyse og systematiske handel med euforiserende stoffer til livs.

Politiets beslutning om at oprette en målrettet skærpet strafzone vil skulle træffes i tidsmæssig sammenhæng med det kriminalitetsbillede, der danner grundlag for beslutningen.

En målrettet skærpet strafzone vil som udgangspunkt ikke kunne begrundes med et kriminalitetsbillede, der er ophevet. Det vil sige, at zonen som udgangspunkt skal udpeges, mens forholdene, der begrunder udpegningen, fortsat er aktuelle. Der vil dog også kunne udpeges en målrettet skærpet strafzone, hvis der i en længerevarende, f.eks. flerårig, periode op til beslutningen er foregået åbenlyst og systematisk handel med euforiserende stoffer, hvilket i væsentlig grad har skabt utryghed for personer, der bor eller færdes i området, uanset at dette, f.eks. som følge af en markant politiindsats, ikke aktuelt er tilfældet. Det vil dog i givet fald være en forudsætning, at politiet vurderer, at udpegning af zonen er nødvendig for at fastholde trygheden i området.

2.1.3.4. Geografisk afgrænsning

En målrettet skærpet strafzone vil kunne udpeges inden for et nærmere afgrænset geografisk område. Det geografiske område fastlægges på baggrund af de forhold, som begrunder politiets vurdering af, at der i området i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlyst og systematisk handel med euforiserende stoffer, som væsentligt overstiger omfanget af ligeartet kriminalitet i andre sammenlignelige områder, og som i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området.

En målrettet skærpet strafzone vil ud fra en almindelig proportionalitetsbetragtning geografisk skulle afgrænses mest muligt i forhold til, hvad der er påkrævet i det berørte område. Det indebærer, at en målrettet skærpet strafzone vil kunne udstrækkes til et område, der har den tilstrækkelige størrelse til, at politiet effektivt kan genskabe tryghed i området. Således vil det være muligt efter omstændighederne at udpege en zone ud over den enkelte park eller gade, hvor der foregår åbenlyst og systematisk handel med euforiserende stoffer, hvis politiet vurderer, at det er nødvendigt for at genskabe trygheden i området. Der vil derimod ikke kunne udpeges en målrettet skærpet strafzone i eksempelvis en hel kommune, en større by eller lignende.

2.1.3.5. Tidsmæssig afgrænsning

Kriminaliteten i områder, hvor der vil kunne udpeges en målrettet skærpet strafzone, vil ofte have haft en mere varig og rodfæstet karakter end kriminaliteten i en skærpet strafzone udpeget i medfør af den gældende bestemmelse i politilovens § 6 a, stk. 1. Derfor vil det også typisk kræve en længerevarende politiindsats at gøre op med kriminalitetsbilledet og genskabe trygheden i det pågældende område.

Det vurderes på den baggrund, at der er behov for at kunne udstrække den tidsmæssige periode for en målrettet skærpet strafzone til mere end de 3 måneder, der som udgangspunkt

gælder for skærpede strafzoner udpeget i medfør af politilovens § 6 a, stk. 1. En målrettet skærpet strafzone vil dog som udgangspunkt ikke kunne udstrækkes ud over 6 måneder, medmindre der i zonen fortsat er et kriminalitetsbillede som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, og politiet fortsat vurderer, at en målrettet skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. I en sådan situation vil der ikke være en maksimal tidsmæssig afgrænsning for udpegningen af en målrettet skærpet strafzone, hvis betingelserne herfor er opfyldt. En målrettet skærpet strafzone vil dog ud fra en almindelig proportionalitetsbetragtning skulle have så kort udstrækning som muligt.

Endvidere vil en målrettet skærpet strafzone kunne udstrækkes ud over 6 måneder, uanset at der ikke længere er et kriminalitetsbillede, som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, hvis politiet vurderer, at der er konkrete grunde til at antage, at kriminalitetsbilledet vil blive genoptaget ved en ophævelse af zonen, og opretholdelse af zonen er nødvendig for at fastholde trygheden i området. Det vil eksempelvis være relevant, hvis området i en længerevarende periode har været præget af et varigt og rodfæstet kriminalitetsbillede i en sådan grad, at fastholdelsen af trygheden i området forudsætter, at den målrettede skærpede strafzone udstrækkes i en længere periode end 6 måneder. I en sådan situation vil en målrettet skærpet strafzone dog ikke kunne udstrækkes til en periode på mere end samlet et års varighed.

Det forhold, at der tidligere har været udpeget en målrettet skærpet strafzone i det pågældende område, vil imidlertid ikke forhindre, at der på et senere tidspunkt, efter at zonen har været ophævet, i det samme område udpeges en ny målrettet skærpet strafzone, hvis betingelserne for at udpege en sådan zone i øvrigt er opfyldt.

2.1.3.6. Administration

Det foreslås, at de gældende regler for administration af skærpede strafzoner udpeget efter politilovens § 6 a finder tilsvarende anvendelse for målrettede skærpede strafzoner, idet der dog foreslås en anden tidsmæssig afgrænsning, jf. pkt. 2.1.3.5.

Beslutningen om at udpege en målrettet skærpet strafzone vil således skulle træffes af politidirektøren eller den, som vedkommende bemyndiger hertil. Det forudsættes, at beslutningen træffes på ledelsesniveau. Beslutningen skal offentliggøres, og offentliggørelsen skal indeholde en begrundelse og en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for. Det forudsættes, at angivelsen af det sted, som beslutningen gælder for, ledsages af et kort over det pågældende geografiske område.

En målrettet skærpet strafzone vil tidligst kunne få virkning fra tidspunktet for offentliggørelsen af beslutningen om at udpege zonen. Det forudsættes, at der som udgangspunkt er en vis tidsperiode, fra beslutningen offentliggøres, til den skærpede strafzone får virkning.

Tidspunktet for, hvornår den målrettede skærpede strafzone får virkning, fastlægges på baggrund af de forhold, som begrundes politiets vurdering af, at betingelserne for at udpege en skærpet målrettet strafzone er opfyldt. Det vil kunne indebære, at den målrettede skærpede strafzone får virkning få timer efter, at beslutningen er offentliggjort, eller efter omstændighederne allerede fra tidspunktet for offentliggørelse.

Offentliggørelsen skal ske på politiets officielle hjemmeside eller lignende, ligesom den pågældende politikreds udsteder en pressemeddelelse om den målrettede skærpede strafzone og de nærmere detaljer om zonen.

Der vil ikke gælde et krav om, at der skal skiltes med, at der er udpeget en målrettet skærpet strafzone i det område, hvor zonen gælder. Hvis politiet konkret vurderer, at det vil have væsentlig betydning for effekten af den målrettede skærpede strafzone, bør skiltning imidlertid anvendes i relevant omfang.

En beslutning om at udpege en målrettet skærpet strafzone vil skulle rettes mod et afgrænset geografisk område, hvortil der som udgangspunkt vil være almindelig adgang. En målrettet skærpet strafzone vil således ikke være rettet mod en enkelt borger eller en bestemt flerhed af borgere, men derimod en ubestemt og vekslende flerhed af borgere.

Udpegnings af en målrettet skærpet strafzone må således karakteriseres som en generel forvaltningsakt (i modsætning til en konkret forvaltningsakt).

Politiets beslutninger om at udpege en målrettet skærpet strafzone vil dermed ikke være omfattet af de bestemmelser i forvaltningsloven, der vedrører partsbeføjelser, herunder parts høring, partsaktindsigt og begrundelse, og som alene finder anvendelse i forhold til konkrete forvaltningsakter, medmindre der undtagelsesvist er grundlag for at antage, at enkelte bliver så individuelt berørt af en strafzone, at de bør tillægges partsbeføjelser.

En beslutning om udpegnings af en målrettet skærpet strafzone skal i øvrigt træffes under iagttagelse af de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitet og saglighed.

En beslutning om udpegnings af en målrettet skærpet strafzone er omfattet af rigspolitichefens sædvanlige tilsyn med politidirektørerne efter retsplejelovens § 109.

I forbindelse med domstolens behandling af den straffesag, hvor straffen påstås forhøjet under henvisning til, at forholdet er begået i en målrettet skærpet strafzone, kan der desuden ske en prøvelse af beslutningens lovlighed.

2.1.3.7. Strafskærpelse

Som anført under pkt. 2.1.3.1 foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i straffelovens § 81 e, hvorefter den straf, der sædvanligvis ville blive udmålt for overtrædelser af straffelovens § 191 og lovgivningen om euforiserende

stoffer, kan forhøjes indtil det dobbelte. Det samme gælder straffen for overtrædelser af et zoneforbud, der er meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed. Det er en betingelse for, at bestemmelsen finder anvendelse, at forholdene er begået inden for en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af den foreslåede § 6 a, stk. 1, 2. pkt. i politiloven.

Baggrunden for, at bestemmelsen foreslås indsat i straffelovens § 81 e og ikke § 81 d er, at straffelovens § 81 d blev ophævet pr. 1. marts 2021, og at der findes flere verserende sager relateret til den nu ophævede § 81 d, der omhandlede en skærpelse af straffen for en række lovovertrædelser, der havde baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Det vurderes på den baggrund uhensigtsmæssigt at indsætte den nye bestemmelse i § 81 d, idet der i så fald ville kunne blive tale om anvendelse af to forskellige bestemmelser, der begge ville fremgå af § 81 d.

Det forudsættes, at strafniveauet for de overtrædelser, der oplistedes i den foreslåede § 81 e, i almindelighed fordobles sammenlignet med strafniveauet for tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone.

Hvis et forhold i forvejen straffes med en lang fængselsstraf, og en fordobling af strafniveauet ikke vurderes at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet sammenholdt med tilsvarende forbrydelser begået uden for den målrettede skærpede strafzone, forudsættes det dog, at straffen som udgangspunkt vil skulle skærpes med en tredjedel. Det vil som udgangspunkt alene kunne gælde for meget grove overtrædelser omfattet af straffelovens § 191

Endvidere forudsættes det, at overtrædelser, der uden for en målrettet skærpet strafzone straffes med bøde, fremover som udgangspunkt skal kunne straffes med fængsel, når der er tale om et gentagelsestilfælde begået i en målrettet skærpet strafzone i medfør af den foreslåede § 81 e. Det vil f.eks. betyde, at besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug i en målrettet skærpet strafzone allerede i andengangstilfælde vil kunne straffes med en ubetinget fængselsstraf. I førstegangstilfælde vil bøden skulle fordobles.

Fastsættelsen af straffen efter den foreslåede § 81 e vil forsat skulle bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og straffelovens almindelige regler om straffens fastsættelse mv. vil forsat finde anvendelse i sager omfattet af den foreslåede bestemmelse. Det gælder bl.a. § 81 om skærpene omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme eller strafbortfald.

2.2. Skærpet straf for overtrædelse af et zoneforbud

2.2.1. Gældende ret

Det fremgår af § 6, stk. 5, i ordensbekendtgørelsen, at har en

person udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, kan politiet meddele den pågældende forbud imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for en radius af 500 meter fra det sted, hvor adfærden har fundet sted. Hvis geografiske eller andre hensyn tilsiger det, kan der fastsættes en radius af indtil 1.000 meter.

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, 2. pkt., at det er en betingelse for meddelelse af zoneforbud, at der er grund til at tro, at den pågældende ellers vil gentage den særlig utryghedsskabende adfærd eller fortsat bidrage til at skabe særlig utryghed inden for det område, som forbuddet omfatter. Ved den konkrete vurdering af, om en person har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd, forudsættes den generelle situation i området inddraget, herunder navnlig om adfærden formodes at have tilknytning til et verserende opgør mellem kriminelle grupper eller til en aktuell kriminalitetsbølge i området.

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 7, at der for et zoneforbud efter stk. 5 fastsættes en frist, der ikke kan overstige 3 måneder. Fristen kan dog forlænges med indtil 3 måneder ad gangen.

Zoneforbuddet skal ud fra en almindelig proportionalitetsbetragtning have så kort udstrækning som muligt.

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 2, at manglende efterkommelse af bl.a. et zoneforbud udstedt i medfør af § 6, stk. 5, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde. Bestemmelsen om straf er fastsat med hjemmel i politilovens § 23, stk. 3, hvorefter justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at overtrædelse af reglerne i ordensbekendtgørelsen eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør heraf straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det er forudsat i bemærkningerne til den seneste ændring af politilovens § 23, stk. 3, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 112, side 22, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud som udgangspunkt fastsættes til 7 dages ubetinget fængsel i førstegangstilfælde, 14 dages ubetinget fængsel i andengangstilfælde og 40 dages ubetinget fængsel i tredjeegangstilfælde. I fjerdegangstilfælde og derover forudsættes det, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Derudover følger det af forarbejderne, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 112 som fremsat, side 22, at der i sager, hvor der er flere forhold til samtidig pådømmelse, forudsættes idømt en passende højere samlet straf med udgangspunkt i de nævnte strafpositioner.

Fastsættelsen af straffen beror i øvrigt på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder,

jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Endelig bemærkes det, at der i straffeloven findes andre typer forbud. Efter straffelovens § 79 a, stk. 1, kan der således ved dom idømmes et opholdsforbud til den, som idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for en overtrædelse, der er omfattet af straffelovens § 81 a. Det samme gælder den, som idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen.

Herudover kan politiet forbyde en person, som har haft en tæt tilknytning til en forening, der er foreløbig forbudt af regeringen eller opløst ved dom, at færdes og opholde sig bestemte steder, hvis det vurderes at være af væsentlig betydning for at sikre, at foreningen ikke videreføres, jf. straffelovens § 132 b, stk. 1.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Zoneforbuddet kan i princippet bringes i anvendelse over for alle, som synligt deltager i handel med hash mv. i gademiljøet, såfremt betingelserne for anvendelse af forbuddet i øvrigt er opfyldt. Købere er dog ikke omfattet.

Rigspolitiet har imidlertid oplyst, at politiet i langt højere grad benytter administrative forbud efter straffelovens § 132 b, stk. 1, ligesom det i sager om videreoverdragelse af hash prioriteres at producere sagsmateriale, som ved dom kan medføre opholdsforbud efter straffelovens § 79 a. Politiet gør således i mindre grad end tidligere brug af zoneforbud meddelt i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5. Det skyldes efter det oplyste bl.a., at straffen for overtrædelse af et sådant forbud er lavere end for overtrædelse af de andre forbud, ligesom der skal foreligge mange overtrædelser af et zoneforbud, før betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt. Det bemærkes dog, at der ikke nødvendigvis er sammenfald mellem personer, der måtte være genstand for et administrativt forbud i medfør af straffelovens § 132 b, stk. 1, og personer, der vil kunne blive meddelt et zoneforbud i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at der er behov for at skærpe straffen for overtrædelse af et zoneforbud, der er meddelt af politiet med henblik på at give politiet de bedste forudsætninger for at fjerne dem, der deltager i hashhandel, fra gaden.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre ”fastsættes” til ”beslattes” i § 23, stk. 3, 1. pkt., i politiloven, jf. lovforslagets § 2, nr. 5. Der er tale om en rent sproglig ændring, der har til formål at give

mulighed for i bemærkningerne at komme med en tilkendegivelse om strafniveauet.

Det forudsættes således, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud i *førstegangstilfælde*, og hvor der alene er ét forhold til pådømmelse, som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 14 dage.

I *andegangstilfælde*, hvor der alene er ét forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 30 dage.

I *tredjegangstilfælde*, hvor der alene er ét forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 60 dage.

I *fjerdegangstilfælde* og derover forudsættes det, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til de ovennævnte strafpositioner.

I sager, hvor der er flere forhold til samtidig pådømmelse, forudsættes der ligeledes idømt en passende højere samlet straf med udgangspunkt i ovennævnte strafpositioner.

Fastsættelsen af straffen vil i øvrigt fortsat skulle bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Samtidig foreslås det, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, kan forhøjes indtil det dobbelte, jf. den foreslåede § 81 e i straffeloven, hvis overtrædelsen begås inden for en målrettet skærpet strafzone. For nærmere om den målrettede skærpede strafzone henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

2.3. Udvidet adgang til retshåndhævelsesarrest

2.3.1. Gældende ret

Det følger af retsplejelovens § 762, stk. 1, at en sigtet kan varetægtsfængsles, når der er begrundet mistanke om, at han har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og 1) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at han vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen, eller 2) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at frygte, at han på fri fod vil begå en ny lovovertrædelse af den foran nævnte beskaffenhed, eller 3) der efter sagens omstændigheder er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre.

Varetægtsfængsling kan dog ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå

i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis den sigtede findes skyldig, jf. bestemmelsens stk. 3.

Efter retsplejelovens § 762, stk. 2, kan der endvidere ske såkaldt retshåndhævelsesarrest. Det følger af bestemmelsens stk. 2, nr. 1, at en sigtet kan varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Efter bestemmelsens stk. 2, nr. 2, kan en sigtet ligeledes varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at han har begået en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 (vold og trusler mod personer i offentlig tjeneste mv.), § 119 b (angreb med genstand på personer i offentlig tjeneste), § 123 (vidnetrusler), § 134 a (deltagelse i slagsmål), § 192 a, stk. 2 (overtrædelse af våbenlovgivningen under særligt skærpene omstændigheder), § 218 (samleje ved udnyttelse af en persons sindssygdom mv.), § 222 (pædofili), § 225, jf. § 216, stk. 2, § 218 eller § 222 (voldtægt af barn under 12 år, samleje ved udnyttelse af en persons sindssygdom mv. eller pædofili ved andet seksuelt forhold end samleje), § 235, stk. 1 (børnepornografi), §§ 242-246 (stalking, psykisk vold og vold), § 250 (hensættelse i hjælpeløb tilstand mv.) eller § 252 (hensynsløs forvoldelse af fare) eller en overtrædelse af straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelser) over for et barn under 15 år, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan forventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Retsplejelovens § 762, stk. 2, om varetægtsfængsling i retshåndhævelsesøjemed er begrundet i hensynet til den almindelige retsfølelse. Således kan der efter denne bestemmelse i visse tilfælde ske varetægtsfængsling, hvis det af hensyn til retshåndhævelsen findes krænkende, at en person, som med særlig styrke mistænkes for en grov forbrydelse, er på fri fod under sagens behandling.

Ved overtrædelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, imod at færdes frem og tilbage eller tage ophold inden for bestemt område, vil der i almindelighed ikke være tale om en forurettet i forhold til den pågældende forbrydelse i sædvanlig forstand. Imidlertid vurderes det krænkende over for retsfølelsen i samfundet i almindelighed, hvis en person, der er blevet forbudt at befinde sig i et bestemt område, fordi den pågældende med sin adfærd skaber utryghed blandt beboere og forbipasserende, alligevel gentagne gange bryder forbuddet og opholder sig eller færdes i det pågældende område og således fortsat bidrager til at skabe utryghed i området ved sin tilstedeværelse.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at der er behov for at udvide muligheden for varetægtsfængsling af personer for overtrædelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidrager til at skabe særlig utryghed, når hensynet til retshåndhævelsen tilsiger det. Formålet er, at disse personer, når de gentagne gange overtræder et forbud, hurtigere kan fjernes fra gaden, hvormed det bliver lettere at genskabe trygheden i det pågældende område.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, indføres en henvisning til manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af lovgivningen om politiets virksomhed til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidrager til at skabe særlig utryghed. Det vil betyde, at der kan ske varetægtsfængsling, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om overtrædelse af et zoneforbud, der er meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, såfremt lovovertrædelsen eller oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Med strafskærpelserne for overtrædelse af zoneforbud efter ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, jf. herom pkt. 2.2, vil den foreslåede ordning betyde, at der efter omstændighederne vil kunne ske varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, ved overtrædelse af et zoneforbud i andengangstilfælde, hvis overtrædelsen er begået i en målrettet skærpet strafzone. Uden for målrettede skærpede straffozoner vil der efter omstændighederne kunne ske varetægtsfængsling ved overtrædelse af et zoneforbud i tredje-gangstilfælde.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes samlet set at medføre begrænsede merudgifter for politiet, anklagemyndigheden og domstolene til behandling af straffesager. Merudgifterne er bl.a. relateret til en forventning om, at myndighederne vil skulle behandle flere overtrædelser af zoneforbud i forhold til i dag.

Ordningen vil yderligere medføre merudgifter for både anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen, idet det må forventes, at der er sager, som i dag afgøres med bøder eller betingede straffe, som fremadrettet vil blive afgjort med ubetingede frihedsstraffe, ligesom længden af den samlede idømte frihedsstraf vil blive forøget. Vurderingen er baseret på et skøn over, hvor mange sager der årligt vil blive omfattet af strafskærpelserne i de målrettede skærpede straffozoner, samt den skærpede straf for overtrædelse af et zoneforbud.

Det er Justitsministeriets vurdering, at forslaget samlet set

vil medføre merudgifter for politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen på i alt 23,8 mio. kr. årligt i 2024 og frem, når zonerne er i anvendelse. Udgifterne vil delvist blive håndteret ved finansiering fra de generelle reserver, og delvist inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

Det er herudover forventningen, at forslaget samlet set vil medføre et yderligere kapacitetsbehov i kriminalforsorgen. Samlet set skønnes initiativerne at medføre et kapacitetsbehov i kriminalforsorgen på ca. 26 pladser årligt fra 2024 og frem, når zonerne er i anvendelse. Under forudsætning af, at zonerne er i anvendelse, vil kapacitetspåvirkningen indføres fra 2024 og stigende mod at slå fuldt igennem.

De forventede merudgifter og det yderligere kapacitetsbehov i kriminalforsorgen er behæftet med væsentlig usikkerhed, idet det afhænger af politiets anvendelse af de målrettede skærpede straffozoner.

Det bemærkes, at anvendelsen af målrettede skærpede straffozoner kan have en kriminalpræventiv effekt, der vil kunne reducere antallet af overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, straffelovens § 191 og overtrædelser af et zoneforbud inden for den geografisk afgrænsede zone, hvilket, alt andet lige, vil reducere de økonomiske og belægsmæssige konsekvenser ved lovforslaget. Det samme vil kunne gøre sig gældende vedrørende den generelle skærpede straf for overtrædelse af et zoneforbud. Der er ikke indregnet en eventuel effekt heraf i de samlede økonomiske konsekvenser ved lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 29. september til den 27. oktober 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Advokatrådet, Amnesty International, Bevismiddeltilsynet, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Danske Advokater, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Offentlige Anklagere, Fængselsforbundet, HK Stat, Institut for Meneskerettigheder, Justitia, KL, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Manderådet – Udvalg for Familieret, Mellemfolkeligt Samvirke, Odense Retshjælp, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, SAVN og Syddansk Universitet (Juridisk Institut).

Herudover har udkastet til lovforslag i perioden fra den 17. oktober 2023 til den 27. oktober 2023 været sendt i høring hos Grønlands Selvstyre via Rigsombudsmanden i Grønland og Færøernes Hjemmestyre via Rigsombudsmanden på Færøerne.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det er Justitsministeriets vurdering, at forslaget samlet set vil medføre merudgifter for politiet, anklagemyndigheden, domstolene og kriminalforsorgen på årligt 23,8 mio. kr. i 2024 og frem, når zonerne er i anvendelse.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Det er Justitsministeriets vurdering, at initiativerne samlet set vil medføre et kapacitetsbehov i kriminalforsorgen på ca. 26 pladser fra 2024 og frem.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Det vurderes, at lovforslaget ikke rejser spørgsmål i forhold til EU-retten.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af straffelovens § 81, c, stk. 1, at den straf, der er foreskrevet i denne lovs §§ 119, 119 b, 123, 132 a, 132 b, 134 a og 181, § 244, stk. 1, § 244, stk. 1, jf. § 247, § 245, § 245, jf. § 247, § 266, § 285, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 286, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 287, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, og §§ 288, 291, 293 og 293 a eller i lovgivningen om euforiserende stoffer, lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller lovgivningen om knive og blankvåben, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a i lov om politiets virksomhed. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at det ved fastsættelse af straf for lovovertrædelser, som ikke er omfattet af stk. 1, i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed, hvis lovovertrædelsen er begået i en skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a i lov om politiets virksomhed og er egnet til at skabe utryghed i denne zone.

Den foreslåede henvisning til § 6 a, stk. 1, 1. pkt., i straffelovens § 81 c, stk. 1 og 2, er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 6 a, stk. 1, i lov om politiets virksomhed, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

For så vidt angår den foreslåede ændring af »straf-zone« til »strafzone«, er der alene tale om en sproglig præcisering. Ændringen tilsigter således ikke nogen ændring af retstilstanden.

Til nr. 2

Det fremgår af straffelovens § 81, c, stk. 1, at den straf, der er foreskrevet i denne lovs §§ 119, 119 b, 123, 132 a, 132

b, 134 a og 181, § 244, stk. 1, § 244, stk. 1, jf. § 247, § 245, § 245, jf. § 247, § 266, § 285, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 286, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 287, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, og §§ 288, 291, 293 og 293 a eller i lovgivningen om euforiserende stoffer, lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller lovgivningen om knive og blankvåben, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a i lov om politiets virksomhed.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse i straffelovens § 81 e, hvorefter den straf, der er foreskrevet i denne lovs § 191, i lovgivningen om euforiserende stoffer eller i lovgivningen om politiets virksomhed for manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om politiets virksomhed.

Baggrunden for, at bestemmelsen foreslås indsat i straffelovens § 81 e og ikke § 81 d er, at straffelovens § 81 d blev ophævet pr. 1. marts 2021, og at der findes flere verserende sager relateret til den nu ophævede § 81 d, der omhandlede strafforhøjelse for lovovertrædelser, der har baggrund i eller sammenhæng med covid-19-epidemien i Danmark. Det vurderes på den baggrund uhensigtsmæssigt at indsætte den nye bestemmelse i § 81 d, idet der i så fald ville kunne blive tale om anvendelse af to forskellige bestemmelser, der begge ville fremgå af § 81 d.

Den foreslåede bestemmelse vil tillige omfatte forsøg på og medvirken til lovovertrædelserne, jf. straffelovens §§ 21 og 23.

Bestemmelsen vil finde anvendelse, når en strafbar handling af den ovennævnte karakter er begået inden for en målrettet

skærpet strafzone, der er udpeget og offentliggjort i overensstemmelse med forslaget til politilovens § 6 a, stk. 1, 2. pkt. Det vil ikke være et krav, at gerningspersonen konkret har forsæt til, at den strafbare handling er begået inden for en målrettet skærpet strafzone.

En overtrædelse vil normalt skulle anses for at være begået inden for en målrettet skærpet strafzone, hvis enten gerningspersonen eller forbrydelsens genstand befinder sig i zonen. Det vil således være uden betydning for anvendelsen af den foreslåede bestemmelse, om gerningspersonen bor inden for et område, som er udpeget som en målrettet skærpet strafzone, eller om vedkommende er uden tilknytning til området.

Det forudsættes, at straffniveauet for disse overtrædelser i almindelighed fordobles sammenlignet med straffniveauet for tilsvarende overtrædelser begået uden for en målrettet skærpet strafzone.

Hvis et forhold i forvejen straffes med en lang fængselsstraf, og en fordobling af straffniveauet ikke vurderes at stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet sammenholdt med tilsvarende overtrædelser begået uden for den målrettede skærpede strafzone, forudsættes det dog, at straffen som udgangspunkt vil skulle skærpes med en tredjedel. Det vil som udgangspunkt alene kunne gælde for meget grove overtrædelser omfattet af straffelovens § 191.

Endvidere forudsættes det, at overtrædelser, der uden for en målrettet skærpet strafzone straffes med bøde, fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med fængsel, når der er tale om gentagne overtrædelser begået i en målrettet skærpet strafzone i medfør af den foreslåede § 81 e. Det vil f.eks. betyde, at besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug i en målrettet skærpet strafzone allerede i andengangstilfælde vil skulle straffes med en ubetinget fængselsstraf. I førstegangstilfælde vil bøden skulle fordobles.

Fastsættelsen af straffen efter den foreslåede § 81 e vil forsat skulle bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og straffelovens almindelige regler om straffens fastsættelse mv. vil forsat finde anvendelse i sager omfattet af de foreslåede bestemmelser. Det gælder bl.a. § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme eller strafbortfald.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af politilovens § 6 a, stk. 1, at politiet for en nærmere bestemt tidsperiode kan udpege et afgrænset geografisk område (skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 c finder anvendelse.

En skærpet strafzone efter politilovens § 6 a, stk. 1, kan udpeges inden for et nærmere geografisk afgrænset område. Det geografiske område fastlægges på baggrund af de forhold, som begrunder politiets vurdering af, at der er et ekstraordinært kriminalitetsbillede, som i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området.

En skærpet strafzone kan som udgangspunkt ikke udstrækkes ud over 3 måneder, medmindre der fortsat er et ekstraordinært kriminalitetsbillede af samme karakter som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, og politiet fortsat vurderer, at en skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Hvis der er tale om et ekstraordinært kriminalitetsbillede af en anden karakter end det, der oprindeligt dannede grundlag for beslutningen om at udpege en skærpet strafzone, kan politiet træffe en ny beslutning ud fra en fornyet vurdering af situationen på dette tidspunkt.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes et nyt 2. pkt. i politilovens § 6 a, stk. 1, hvorefter politiet for en nærmere bestemt tidsperiode kan udpege et afgrænset geografisk område (målrettet skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 e finder anvendelse.

En målrettet skærpet strafzone vil kunne udpeges inden for et nærmere afgrænset geografisk område. Det geografiske område fastlægges på baggrund af de forhold, som begrunder politiets vurdering af, at der i området i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, som væsentligt overstiger omfanget af ligeartet kriminalitet i andre sammenlignelige områder, og som i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området.

En målrettet skærpet strafzone vil ud fra en almindelig proportionalitetsbetragtning geografisk skulle afgrænses mest muligt i forhold til, hvad der er påkrævet i det berørte område. Det indebærer, at en målrettet skærpet strafzone vil kunne udstrækkes til et område, der har den tilstrækkelige størrelse til, at politiet effektivt kan genskabe tryghed i området. Således vil det være muligt efter omstændighederne at udpege en zone ud over den enkelte park eller gade, hvor der foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, hvis politiet vurderer, at det er nødvendigt for at genskabe trygheden i området. Der vil derimod ikke kunne udpeges en målrettet skærpet strafzone i eksempelvis en hel kommune, en større by eller lignende.

Politolovens § 6 a, stk. 3, om hvem der har kompetence til at træffe beslutning om at udpege en skærpet strafzone og offentliggørelse heraf, vil også finde anvendelse ved udpegnings af en målrettet skærpet strafzone.

En målrettet skærpet strafzone vil som udgangspunkt ikke kunne udstrækkes ud over 6 måneder, medmindre der i zo-

nen fortsat er et kriminalitetsbillede som det, der dannede grundlag for udpegning af zonen, og politiet fortsat vurderer, at en målrettet skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. I en sådan situation vil der ikke være en maksimal tidsmæssig afgrænsning for udpegningen af en målrettet skærpet strafzone, hvis betingelserne herfor er opfyldt. En målrettet skærpet strafzone vil dog ud fra en almindelig proportionalitetsbetragtning skulle have så kort udstrækning som muligt.

Endvidere vil en målrettet skærpet strafzone kunne udstrækkes ud over 6 måneder, uanset at der ikke længere er et kriminalitetsbillede, som det, der dannede grundlag for oprettelse af zonen, hvis politiet vurderer, at der er konkrete grunde til at antage, at kriminalitetsbilledet vil blive genoptaget ved en ophævelse af zonen, og opretholdelse af zonen er nødvendig for at fastholde trygheden i området. Det vil eksempelvis være relevant, hvis området i en længerevarende periode har været præget af et varigt og rodfæstet kriminalitetsbillede i en sådan grad, at fastholdelsen af trygheden i området forudsætter, at den målrettede skærpede strafzone udstrækkes i en længere periode end 6 måneder. I en sådan situation vil en målrettet skærpet strafzone dog ikke kunne udstrækkes til en periode på mere end samlet et års varighed.

Det forhold, at der tidligere har været udpeget en målrettet skærpet strafzone i det pågældende område, vil imidlertid ikke forhindre, at der på et senere tidspunkt, efter at zonen har været ophævet, i det samme område udpeges en ny målrettet skærpet strafzone, hvis betingelserne for at udpege en sådan zone i øvrigt er opfyldt.

For så vidt angår betingelserne for at udpege en målrettet skærpet strafzone og den foreslåede strafs-kærpelse henvises til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, nr. 2, og § 2, nr. 3.

Til nr. 2

Det fremgår af § 6 a, stk. 1, i lov om politiets virksomhed, at politiet for en nærmere bestemt tidsperiode kan udpege et afgrænset geografisk område (skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 c finder anvendelse.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 6 a, stk. 1, i lov om politiets virksomhed, jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Til nr. 3

Politilovens § 6 a, stk. 2, fastsætter betingelserne for at udpege en skærpet strafzone efter stk. 1. Det fremgår heraf, at udpegning kan ske, hvis et ekstraordinært kriminalitetsbillede i det pågældende område i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af en skærpet strafzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.

Det følger af forarbejderne til politilovens § 6 a, jf. Folke-

tingstidende 2018-19, 1. samling, tillæg A, L 22 som fremsat, side 8, at kravet om et "ekstraordinært kriminalitetsbillede" indebærer, at der skal være tale om en situation, som går ud over det sædvanlige i forhold til kriminalitetsbilledet i det pågældende område og i andre sammenlignelige områder.

Det foreslås at indsætte et nyt 2. pkt. i politilovens § 6 a, stk. 2, som indeholder betingelserne for at udpege en målrettet skærpet strafzone efter § 6 a, stk. 1, 2. pkt., jf. lovforslagets § 2, nr. 1.

Det følger således af den foreslåede § 6 a, stk. 2, 2. pkt., at udpegning af en målrettet skærpet strafzone efter stk. 1, 2. pkt., kan ske, hvis der i det pågældende område i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, og dette i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af en målrettet skærpet strafzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.

Ved åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer skal forstås, at der i et afgrænset område foregår handel med euforiserende stoffer f.eks. i salgsboder eller lignende faste steder, og hvor handlen med euforiserende stoffer har en systematisk karakter, f.eks. på grund af dens omfang, eller fordi der som led i handlen udfyldes en række faste funktioner, såsom vagter, faste sælgere m.v. Det skal være tydeligt for personer, der befinder sig i området, at der foregår handel med euforiserende stoffer.

Herudover vil der skulle være tale om handel med euforiserende stoffer i en grad, der væsentligt overstiger omfanget af ligartet kriminalitet i andre sammenlignelige områder. Et sammenligneligt område vil f.eks. kunne være et område med samme geografiske størrelse med tilsvarende befolkningstæthed, eller et område med samme geografiske størrelse, der har en f.eks. lignende bymæssig placering eller karakter.

I modsætning til de eksisterende skærpede straffozoner forudsættes det derimod ikke, at det aktuelle kriminalitetsbillede er usædvanligt for det pågældende område.

Herudover vil handlen med euforiserende stoffer i væsentlig grad skulle være egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området. Der er ikke med udtrykket "personer, der bor eller færdes i området" tilsigtet en egentlig begrænsning i, hvem kriminalitetsbilledet skal være egnet til i væsentlig grad at skabe utryghed for. Begrebet omfatter således bredt personer, der færdes i det pågældende område, herunder også turister eller andre besøgende i området. Det vil ikke skulle påvises, at tryghedsfølelsen konkret er blevet påvirket hos personer, der bor eller færdes i området.

Det vil være op til politiet at foretage en samlet politifaglig vurdering af den konkrete situation i det pågældende område i forhold til, om betingelserne for at udpege en målrettet skærpet strafzone er opfyldt.

Det vil for eksempel kunne være relevant at udpege en målrettet skærpet strafzone i en situation, hvor der i et nærmere geografisk afgrænset område helt åbenlyst og systematisk foregår handel med euforiserende stoffer, og hvor kriminalitetsbilledet er vedvarende og rodfæstet i område, og politiet vurderer, at narkotikakriminaliteten helt eller delvist begås af personer med tilknytning til organiserede kriminelle, der typisk skaber utryghed hos omkringboende og fremmer en generel forråelse af nærmiljøet. Det kan også være tilfældet, hvis narkotikakriminaliteten samtidig har relation til andre typer af kriminalitet, som skaber utryghed i området, f.eks. hærværk, trusler, vold, afpresning eller lignende.

Politiet vil skulle vurdere, om udpegning af en målrettet skærpet strafzone vil være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området. Det vil sige, at politiet skal vurdere, om etableringen af en målrettet skærpet strafzone efter den foreslåede bestemmelse i straffelovens § 81 e kan medvirke til at forebygge, at nogen begår strafbare handlinger omfattet af bestemmelsen, og til at genskabe tryghed for beboere og andre, der færdes i området. I den forbindelse skal politiet vurdere, om der er andre redskaber, som vil være mere hensigtsmæssige til at opnå formålet, ligesom det forudsættes, at en almindelig politimæssig indsats ikke har vist sig tilstrækkelig til at komme den åbenlyse og systematiske handel med euforiserende stoffer til livs.

Politiets beslutning om at oprette en målrettet skærpet strafzone vil skulle træffes i tidsmæssig sammenhæng med det kriminalitetsbillede, der danner grundlag for beslutningen.

En målrettet skærpet strafzone vil som udgangspunkt ikke kunne begrundes med et kriminalitetsbillede, der er ophevet. Det vil sige, at zonen som udgangspunkt skal udpeges, mens forholdene, der begrunder udpegningen, fortsat er aktuelle. Der vil dog også kunne udpeges en målrettet skærpet strafzone, hvis der i en længerevarende, f.eks. flerårig, periode op til beslutningen er foregået åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, hvilket i væsentlig grad har skabt utryghed for personer, der bor eller færdes i området, uanset at dette, f.eks. som følge af en markant politiindsats, ikke aktuelt er tilfældet. Det vil dog i givet fald en forudsætning, at politiet vurderer, at udpegning af zonen er nødvendig for at fastholde trygheden i området.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det fremgår af § 6 a, stk. 1, i lov om politiets virksomhed, at politiet for en nærmere bestemt tidsperiode kan udpege et afgrænset geografisk område (skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 c finder anvendelse.

Det fremgår af politilovens § 6 a, stk. 2, at udpegning af en skærpet strafzone efter stk. 1 kan ske, hvis et ekstraordinært kriminalitetsbillede i det pågældende område i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af en skærpet strafzone

vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.

Den foreslåede ændring er alene en sproglig præcisering og tilsigter således ikke nogen ændring af retstilstanden.

Til nr. 5

Det følger af ordensbekendtgørelsens § 18, stk. 2, at manglende efterkommelse af bl.a. et zoneforbud udstedt i medfør af § 6, stk. 5, straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, under særligt formildende omstændigheder dog med bøde. Bestemmelsen om straf er fastsat med hjemmel i politilovens § 23, stk. 3, hvorefter justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om, at overtrædelse af reglerne i ordensbekendtgørelsen eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør heraf straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det er forudsat i bemærkningerne til den seneste ændring af politilovens § 23, stk. 3, jf. Folketingstidende 2013-14, tillæg A, L 112, side 22, at straffen for overtrædelse af et zoneforbud som udgangspunkt fastsættes til 7 dages ubetinget fængsel i førstegangstilfælde, 14 dages ubetinget fængsel i andegangstilfælde og 40 dages ubetinget fængsel i tredjegangstilfælde. I fjerdegangstilfælde og derover forudsættes det, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Det foreslås at ændre ”fastsættes” til ”beslutes” i § 23, stk. 3, 1. pkt., i lov om politiets virksomhed, jf. lovforslagets § 2, nr. 5. Der er tale om en rent sproglig ændring, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at komme med en tilkendegivelse om strafniveaue.

Det forudsættes således, at straffen for overtrædelse af ét zoneforbud i *førstegangstilfælde*, og hvor der alene er et forhold til pådømmelse, som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 14 dage.

I *andegangstilfælde*, hvor der alene er ét forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 30 dage.

I *tredjegangstilfælde*, hvor der alene er ét forhold til pådømmelse, forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 60 dage.

I *fjerdegangstilfælde* og derover forudsættes det, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til de ovennævnte strafpositioner.

I sager, hvor der er flere forhold til samtidig pådømmelse, forudsættes der ligeledes idømt en passende højere samlet straf med udgangspunkt i ovennævnte strafpositioner.

Fastsættelsen af straffen vil i øvrigt fortsat skulle bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende

de omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det fremgår af retsplejelovens § 762, stk. 1, at en sigtet kan varetægtsfængsles, når der er begrundet mistanke om, at han har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, såfremt lovovertrædelsen efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, og 1) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at antage, at han vil unddrage sig forfølgningen eller fuldbyrdelsen, eller 2) der efter det om sigtedes forhold oplyste er bestemte grunde til at frygte, at han på fri fod vil begå en ny lovovertrædelse af den foran nævnte beskaffenhed, eller 3) der efter sagens omstændigheder er bestemte grunde til at antage, at sigtede vil vanskeliggøre forfølgningen i sagen, navnlig ved at fjerne spor eller advare eller påvirke andre.

Varetægtsfængsling kan dog ikke anvendes, hvis lovovertrædelsen kan ventes at ville medføre straf af bøde eller fængsel i højst 30 dage, eller hvis frihedsberøvelsen vil stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af sigtedes forhold, sagens betydning og den retsfølge, som kan ventes, hvis den sigtede findes skyldig, jf. bestemmelsens stk. 3. Bestemmelsens stk. 2 vedrører den såkaldte retshåndhævelsesarrest. Det følger af stk. 2, nr. 1, at en sigtet kan varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at den pågældende har begået en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod. Efter bestemmelsens stk. 2, nr. 2, kan varetægtsfængsling endvidere ske ved særligt bestyrket mistanke om en overtrædelse af en række bestemmelser i straffeloven, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, indsættes en henvisning til manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af lovgivningen om po-

litiets virksomhed til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, således at der kan ske varetægtsfængsling, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om overtrædelse af et zoneforbud, der er meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, såfremt lovovertrædelsen eller oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Den foreslåede udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde vil have den konsekvens, at der på samme måde som for de øvrige oplistede forbrydelser kan ske retshåndhævelsesarrest, når der er særligt bestyrket mistanke om overtrædelse af et zoneforbud meddelt af politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6, stk. 5, og de øvrige nævnte betingelser er opfyldt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2024.

Til § 5

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at lovens § 2 ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det indebærer, at de foreslåede ændringer af straffeloven og retsplejeloven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Baggrunden herfor er, at Færøerne pr. 1. marts 2020 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, og der gælder en særlig retsplejelov for Færøerne, ligesom der i Grønland gælder en særlig kriminallov og retsplejelov.

Politoloven er sat i kraft ved kongelig anordning for både Færøerne og Grønland. Det foreslås derfor, at de foreslåede ændringer af politiloven ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de henholdsvis færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 81 c. Den straf, der er foreskrevet i denne lovs §§ 119, 119 b, 123, 132 a, 132 b, 134 a og 181, § 244, stk. 1, § 244, stk. 1, jf. § 247, § 245, § 245, jf. § 247, § 266, § 285, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 286, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, § 287, stk. 1, jf. §§ 276, 276 a og 281, og §§ 288, 291, 293 og 293 a eller i lovgivningen om euforiserende stoffer, lovgivningen om våben og eksplosivstoffer eller lovgivningen om knive og blankvåben, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en skærpet straf-zone udpeget i medfør af § 6 a i lov om politiets virksomhed.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straf for lovovertrædelser, som ikke er omfattet af stk. 1, skal det i almindelighed indgå som en skærpende omstændighed, hvis lovovertrædelsen er begået i en skærpet straf-zone udpeget i medfør af § 6 a i lov om politiets virksomhed og er egnet til at skabe utryghed i denne zone.

§ 6 a. Politiet kan for en nærmere bestemt tidsperiode udpege et afgrænset geografisk område (skærpet straf-zone), hvor straffelovens § 81 c finder anvendelse.

Stk. 2. Udpegning af en skærpet straf-zone efter stk. 1 kan ske, hvis et ekstraordinært kriminalitetsbillede i det pågældende område i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, og udpegning af

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1360 af 28. september 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 409 af 25. april 2023, § 3 i lov nr. 486 af 13. maj 2023, § 1 i lov nr. 741 af 13. juni 2023 og § 32 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 81 c, stk. 1 og 2, ændres »§ 6 a i lov om politiets virksomhed« til: »§ 6 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om politiets virksomhed«, og »straf-zone« ændres til: »strafzone«.

2. Efter § 81 c indsættes:

»§ 81 e. Den straf, der er foreskrevet i denne lovs § 191, i lovgivningen om euforiserende stoffer eller i lovgivningen om politiets virksomhed for manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet til en person, der har udvist en særlig utryghedsskabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed, kan forhøjes indtil det dobbelte, hvis lovovertrædelsen er begået inden for en målrettet skærpet strafzone udpeget i medfør af § 6 a, stk. 1, 2. pkt., i lov om politiets virksomhed.«

§ 2

I lov om politiets virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 1174 af 8. juni 2021, § 60 i lov nr. 801 af 7. juni 2022, § 1 i lov nr. 891 af 21. juni 2022 og § 5 i lov nr. 897 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 6 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Politiet kan endvidere for en nærmere bestemt tidsperiode udpege et afgrænset geografisk område (målrettet skærpet strafzone), hvor straffelovens § 81 e finder anvendelse.«

2. I § 6 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »stk. 1« til: »stk. 1, 1. pkt.,«.

en skærpet straf-zone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.

§ 23. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Det kan i regler fastsat i medfør af stk. 1 og 2 fastsættes, at overtrædelse af reglerne eller overtrædelse eller manglende efterkommelse af påbud eller forbud udstedt i medfør af sådanne regler straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Det kan i den forbindelse fastsættes, at der ved udmåling af straffen skal lægges betydelig vægt på hensynet til sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed. Det kan endvidere fastsættes, at der ved overtrædelser begået af selskaber m.v. (juridiske personer) kan pålægges selskabet m.v. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 762. ---

Stk. 2. En sigtet kan endvidere varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at han har begået

- 1) en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, eller
- 2) en overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, § 119 b, § 123, § 134 a, § 192 a, stk. 2, § 218, § 222, § 225, jf. § 216, stk. 2, § 218 eller § 222, § 235, stk. 1, §§ 242-246, § 250 eller § 252 eller en overtrædelse af straffelovens § 232 over for et barn under 15 år, såfremt
- 3) lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

3. I § 6 a, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Udpegning af en målrettet skærpet strafzone efter stk. 1, 2. pkt., kan ske, hvis der i det pågældende område i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer foregår åbenlys og systematisk handel med euforiserende stoffer, og dette i væsentlig grad er egnet til at skabe utryghed for personer, der bor eller færdes i området, hvis udpegning af en målrettet skærpet strafzone vurderes at være et egnet redskab til at genskabe trygheden i området.«

4. I § 6 a, stk. 1 og 2, ændres »straf-zone« til: »strafzone«.

5. I § 23, stk. 3, 1. pkt., ændres »fastsættes« til: »besluttet«.

§ 3

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1655 af 25. december 2022, som ændret ved § 344 i lov nr. 718 af 13. juni 2023, § 2 i lov nr. 741 af 13. juni 2023 og § 31 i lov nr. 753 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 762, stk. 2, nr. 2, ændres »§ 250 eller« til: »§ 250,«, »§ 252 eller« ændres til: »§ 252,«, og efter »et barn under 15 år« indsættes: »eller manglende efterkommelse af et forbud meddelt af politiet i medfør af lovgivningen om politiets virksomhed til en person, der har udvist en særlig utrygheds-skabende adfærd eller ved sin adfærd bidraget til at skabe særlig utryghed«.